

Sygn. akt II Ka 130/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący : SSO Agata Wilczewska

Protokolant : st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale st. insp. pracy B. P. z PIP w P. Oddział
w K.

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2017r.

sprawy **R. A.**

obwinionego z art.281pkt 3 kodeksu pracy

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 3 lutego 2017r. sygn. akt II W 430/15

I. Uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art.45§1k.w. w zw.

z art.5§1pkt 4k.p.w. i art.6 ustawy z dnia 23.03.17r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 966) umarza postępowanie wobec obwinionego R. A. o zarzucane mu wykroczenie z art.281pkt3k.p.

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Agata Wilczewska

Sygn. akt: II Ka 130/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Turku, sygn. akt II W 430/15, obwinionego R. A. uznał za winnego tego, że będąc osobą działającą w imieniu pracodawcy w Urzędzie Miejskim w T. przy ul. (...), (...)-(...) T., odpowiedzialną za wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w/w urzędu, wbrew zakazowi w dniu 7 kwietnia 2015 r. rozwiązał za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, umowę o pracę zawartą z W. T. (1) – korzystającym z ochrony pracownikiem imiennie wskazanym przez (...) Organizację (...) przy Starostwie Powiatowym w T., bez zgody zarządu organizacji związkowej, naruszając w sposób rażący przepisy prawa pracy tj. popełnienia wykroczenia z art. 281 pkt. 3 k.p. i za to na podstawie art. 281 pkt. 3 k.p. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 2.500 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionego R. A. zaskarżając go w całości. Na podstawie art. 438 pkt. 1, 2 i 3 k.p.k. w zw.

z art. 109 § 2 k.p.w. orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 39 § 1 k.p.w. i 170 § 1 k.p.k. w zw. z art. 39 § 2 k.p.w. poprzez oddalenie wniosków obrony o:

- zobowiązanie Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. do przedłożenia kwartalnej informacji o liczbie członków za ostatni kwartał 2014 roku i I kwartał 2015 roku wraz z potwierdzeniem wpływu ww. pism do Urzędu Miejskiego w T., ww. wniosek dowodowy został złożony w celu wykazania niespełnienia przez (...) przy Starostwie Powiatowym w T. wymogu z art. 25 1 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, a co za tym idzie brak obowiązku uzyskania zgody związku na wypowiedzenie umowy o pracę W. T. niewadliwości czynności z zakresu prawa pracy podjętych przez obwinionego;
- zobowiązanie Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. do przedłożenia oryginału deklaracji członkowskiej W. T. (1), gdyż poświadczona za zgodność z oryginałem kopie występowały w dwóch różnych wersjach, co podważa autentyczność oryginału;
- zobowiązanie Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. do przedłożenia rejestrów deklaracji członków związku i oryginału wszystkich deklaracji członkowskich z lat 2014 - 2016 oraz uchwały 03/15 z uwagi na wątpliwości co do rzetelności prowadzonego rejestru uchwał i danych zawartych w protokołach posiedzeń i dokumentach do nich załączonych, w tym deklaracji członkowskich;
- zobowiązanie Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. do przedłożenia wyciągu z konta bankowego związku od marca 2015 roku do końca września 2015 roku z uwagi na rozbieżność twierdzeń w tym zakresie świadków J. W. (1) i W. T. (1);

jak wskazał obrońca w/w wnioski dowodowe zostały złożone na okoliczność ustalenia, czy W. T. (1) faktycznie został członkiem związku i czy mógł korzystać z ochrony związkowej, a tym samym czy wypowiedzenie mu umowy o pracę przez obwinionego było bezprawne i czy ewentualnie bezprawność ta miała charakter rażącego naruszenia przepisów prawa;

- zobowiązanie Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. do przedłożenia dokumentów, z których wynikałoby, dlaczego W. T. (1) wystąpił do (...) przy Starostwie Powiatowym w T. o objęcie szczególną ochroną, co miało istotne znaczenie w kwestii ustalenia, dlaczego W. T. (1) został objęty szczególną ochroną, gdyż zeznania świadków: W. T. (1), J. W. (1), B. K. (1), H. K. i H. Z. są w tym zakresie odmienne, a mają istotne znaczenie w kwestii ustalenia, czy udzielona W. T. szczególna ochrona miała związek z wykonywaniem praw związkowych, a jeśli nie, że została udzielona dla pozorów, co od początku podnosił obwiniony;
- potwierdzenia wpływu do Urzędu Miejskiego w T. uchwały Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. nr 06/15 z dnia 10.03.2015 roku, na co powoływał się świadek J. W. (1), a czemu zaprzeczał obwiniony, a także z uwagi na fakt, iż w ocenie obwinionego brak doręczenia w/w uchwały stanowił brak formalny umożliwiający mu wypowiedzenie umowy o pracę W. T.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, wynikający:

a. z niepełności postępowania dowodowego (błąd braku), spowodowanego oddaleniem wniosków dowodowych obrony i nie przeprowadzenia dowodu z dokumentów:

- kwartalnej informacji o liczbie członków za ostatni kwartał 2014 roku i I kwartał 2015 roku wraz z potwierdzeniem wpływu w/w pism do Urzędu Miejskiego w T., przez co Sąd I instancji nie ustalił, czy (...) przy Starostwie Powiatowym w T. było organizacją reprezentatywną i czy obwiniony miał obowiązek uzyskania zgody (...) przy Starostwie Powiatowym w T. na wypowiedzenie umowy o pracę W. T.;
- oryginału deklaracji członkowskiej W. T. (1), gdyż autentyczność deklaracji poświadczonej za zgodność z oryginałem była kwestionowana, a dokument ten stanowił podstawę ochrony związkowej świadka W. T., przez co wadliwe są ustalenia Sądu I instancji w kwestii członkostwa W. T. w związku zawodowym, a co za tym idzie uznanie winy obwinionego za zarzucany mu czyn;
- rejestrów deklaracji członków związku i oryginału wszystkich deklaracji członkowskich z lat 2014 - 2016 oraz uchwały 03/15 z uwagi na wątpliwości co do rzetelności prowadzonego rejestru uchwał i danych zawartych w protokołach posiedzeń i dokumentach do nich załączonych, w tym deklaracji członkowskich, przez co wadliwe są ustalenia Sądu I instancji w kwestii członkostwa W. T. w związku zawodowym, a co za tym idzie uznanie winy obwinionego za zarzucany mu czyn;
- wyciągu z konta bankowego związku od marca 2015 roku do końca września 2015 roku z uwagi na rozbieżność twierdzeń w tym zakresie świadków J. W. (1) i W. T. (1), przez co wadliwe są ustalenia Sądu I instancji w kwestii członkostwa W. T. w związku zawodowym, a co za tym idzie uznanie winy obwinionego za zarzucany mu czyn;
- dokumentów, z których wynikałoby, dlaczego W. T. (1) wystąpił do (...) przy Starostwie Powiatowym w T. o objęcie szczególną ochroną, co miało istotne znaczenie w kwestii ustalenia, dlaczego W. T. (1) został objęty szczególną ochroną, z uwagi na rozbieżność zeznań świadków w tym zakresie: W. T. (1), J. W. (1), B. K. (1), H. K. i H. Z., przy jednoczesnym podzieleniu przez Sąd I instancji poglądu, że działalność związkowa nie może być pretekstem do nieuzasadnionego uprzywilejowania pracownika w sferach nie dotyczących sprawowania przez niego funkcji, a co w ocenie obwinionego miało miejsce w przypadku świadka W. T. i spowodowało podjęcie przez obwinionego decyzji o wypowiedzeniu mu umowy o pracę wbrew stanowisku (...) przy Starostwie Powiatowym w T.;
- potwierdzenia wpływu do Urzędu Miejskiego w T. uchwały Komisji (...) przy Starostwie Powiatowym w T. nr 06/15 z dnia 10.03.2015 roku, na co powoływał się świadek J. W. (1), a czemu zaprzeczał obwiniony, a co miało wpływ na podjęcie przez obwinionego decyzji o wypowiedzeniu W. T. umowy o pracę wbrew stanowisku (...) przy Starostwie Powiatowym w T.;
- nierozważenie motywów, jakimi kierował się obwiniony przy podjęciu decyzji o wypowiedzeniu świadkowi W. T. umowy o pracę wbrew stanowisku (...) przy Starostwie Powiatowym w T.;
- pominięcie zeznań świadka J. W. (1) złożonych w sprawie sygn. akt 1 Ds. 98.2016 Prokuratury Rejonowej w Turku, z których wynika, iż po uchwaleniu uchwał świadek J. W. nadawał im samodzielnie ostateczny kształt, co przeczy przyjętej przez Sąd I instancji ocenie, że uchwały (...) przy Starostwie Powiatowym w T. stanowią akty organu kolegiального;

b. przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd dowolności):

- poprzez przyjęcie, że obwiniony w dniu 07.04.2015 roku miał wiedzę, iż świadek W. T. został skutecznie objęty ochroną związkową, podczas gdy z materiału dowodowego sprawy, a w szczególności wyjaśnień obwinionego i jego argumentacji zaprezentowanej przed Sądem Rejonowym Koninie w sprawie sygn. akt IVP 141/15 i następnie w postępowaniu odwoławczym obwiniony kwestionował skuteczność objęcia ochroną związkową świadka W. T.;

- uznaniu za wiarygodne zeznań świadków: W. T. (1), J. W. (1), H. K., B. K. (1), H. Z., B. K. (2) w kwestii objęcia szczególną ochroną W. T. (1), podczas gdy zeznania te wskazują na istotne rozbieżności co do przyczyn objęcia W. T. ochroną i kwestii opłacania składek członkowskich, które są istotne z punktu widzenia ustalenia członkostwa W. T. w związku;
3. z ostrożności procesowej – w razie nie uwzględnienia przez Sąd odwoławczy w/w zarzutów, obrońca wskazał także obrazę przepisów prawa materialnego tj.:
- art. 25 § 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z przepisu tego wynika obowiązek nałożony organizację związkową dotyczący przekazywania pracodawcy kwartalnej informacji o łącznej liczbie członków tej organizacji, w tym o liczbie członków, w tym członków będących pracownikami lub osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji, który nie został spełniony przez (...), co z kolei spowodowało, że niewadliwe są czynności podjęte przez obwinionego w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę W. T., w związku z czym nie ponosi winy za rażące naruszenie przepisów prawa pracy przy okazji wykonywania tych czynności;
 - statutu (...), z którego nie wynika upoważnienie do jednoosobowej reprezentacji Komisji (...) przez przewodniczącego J. W. (1) i jednoosobowego podpisywania uchwał Komisji (...), a także nadawania ostatecznego kształtu uchwał Komisji (...) przez jej przewodniczącego J. W. (1);
 - art. 32 ust. 1 ustawy związkowej, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że świadek W. T. korzystał z ochrony trwałości stosunku pracy przewidzianej w tym przepisie, a także jego błędną wykładnię i nieuwzględnienie, że w sytuacji spełniającej przesłanki art. 8 k.p. ochrona ta może zostać uznana za nadużycie prawa;
 - art. 281 pkt 3 k.p. poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie, że obwiniony w sposób rażący naruszył przepisy prawa pracy, podczas gdy szczegółowa analiza stanu faktycznego sprawy wskazuje, że obwiniony już choćby ze względu na nieprzedłożenie kwartalnych informacji, o których mowa art. 25 § 1 ustawy związkowej, nie miał obowiązku uzyskania zgody związku na wypowiedzenie umowy o pracę W. T., a z ostrożności procesowej, w przypadku przyjęcia stanowiska odmiennego, to obwiniony wykazał motywację uzasadniającą podjętą przez niego decyzję z zakresu prawa pracy, więc ewentualnego naruszenia prawa nie można uznać za rażące.

Podnosząc te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego od popełniania zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy R. A. okazała się celowa i doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku oraz umorzenia postępowania. W niniejszym postępowaniu doszło bowiem do przedawnienia karalności wykroczenia zarzucanego obwinionemu, co stanowi negatywną przesłankę procesową określoną w art. 5 § 1 pkt. 4 k.p.w.

Zgodnie z art. 45 § 1 k.w. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2017 r.). karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok zaś jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że Sąd odwoławczy nie stosował art. 45 § 1 k.w. w jego obecnym brzmieniu, a to z uwagi na treść art. 6 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 966 – zwana dalej ustawą zmieniającą). Przepis ten stanowi, że do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej stosuje się przepisy o przedawnieniu zawarte w ustawie – Kodeks wykroczeń w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, chyba że termin przedawnienia już upłynął. Wskazać więc trzeba, że zaskarżonym

wyrokiem przypisano obwinionemu czyn wypełniający dyspozycję wykroczenia z art. 281 pkt. 3 k.p., który zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji, został popełniony w dniu 7 kwietnia 2015 r. Termin przedawnienia karalności czynu obwinionego, przy zastosowaniu

art. 45 § 1 k.w. w brzemieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2017 r., upłynął zatem z dniem 7 kwietnia 2017 r., a więc przed wejściem w życie ustawy zmieniającej. Ustawa ta została bowiem ogłoszona w dniu 17 maja 2017 r., a zaczęła obowiązywać – zgodnie z art. 8 ustawy zmieniającej, 14 dni później tj. 1 czerwca 2017 r. Powyższe nakazywało Sądowi odwoławczemu stosowanie art. 45 § 1 k.w.

w dotychczasowym brzemieniu, a w konsekwencji doprowadziło do uznania przedawnienia karalności czynu obwinionego.

Zgodnie z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. postępowania nie wszczyna się, a wszczęte umarza się, gdy nastąpiło przedawnienie orzekania. W przypadku, gdy ujemna przesłanka procesowa określona w tym przepisie ujawni się w toku postępowania przed sądem odwoławczym, sąd ten uchyla zaskarżone orzeczenie, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w).

Korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 436 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w., Sąd Okręgowy odstąpił w tym stanie rzeczy od szczegółowego badania sprawy, albowiem byłoby to bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

W konsekwencji Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie

art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt. 4 k.p.w. i art. 6 ustawy zmieniającej, umorzył postępowanie wobec obwinionego R. A. o zarzucane mu wykroczenie z art. 281 pkt. 3 k.p.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 118 § 2 k.p.w.

Agata Wilczewska